

Mała Finlandia

Niepubliczna Szkoła Podstawowa

**STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
OBOWIĄZUJĄCE
W NIEPUBLICZNEJ SZKOLE
PODSTAWOWEJ
MAŁA FINLANDIA
W KRAKOWIE**

Spis treści

Rozdział I	PODSTAWOWE TERMINY – 3
Rozdział II	ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI – 5
Rozdział III	MONITORING STOSOWANIA ORAZ ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH – 8
Rozdział IV	ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW DO SZKOŁY - 9
Rozdział V	ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU DZIECI - 11
Rozdział VI	ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU W SZKOLE - 14
Rozdział VII	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CYBERPRZEMOCY I STALKINGU ORAZ KONTAKTU Z TREŚCIAMI SZKODLIWYMI, NIEDOZWOLONNYMI - 16
Rozdział VIII	ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM, A PERSONELEM SZKOŁY - 20k
Rozdział IX	PROCEDURA INTERWENCJI W SYTUACJI KRZYWDZENIA DZIECKA W SZKOLE PRZEZ PRACOWNIKA JEDNOSTKI - 23
Rozdział X	ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA UCZNIĄ PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ LUB OPIEKUNA - 25
Rozdział XI	PROCEDURA REAGOWANIA W SYTUACJI AGRESJI LUB PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ – 26
Rozdział XII	PROCEDURA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA PRZEMOCY DOMOWEJ - PROCEDURA OKREŚLAJĄCA ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY” – 30
Rozdział XIII	ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA UCZNIĄ PO UJAWNIENIU KRZYWDY-33
Rozdział XIV	ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZNIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA - 34
Rozdział XV	ZAPISY KOŃCOWE - 35

ROZDZIAŁ I PODSTAWOWE TERMINY

§ 1

Ilekróć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **szkole, jednostce** – należy przez to rozumieć Niepubliczną Szkołę Podstawową Mała Finlandia w Krakowie;
- 2) **małoletnim (dziecku, uczniu, wychowanku)** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) **dyrektorze** - należy przez to rozumieć Dyrektora Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie;
- 4) **dyrekcji** - należy przez to rozumieć Dyrektora oraz Wicedyrektora/ów Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie;
- 5) **pracowniku** –należy przez to rozumieć każdego pracownika szkoły, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: praktykantów odbywających praktyki studenckie lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;
- 6) **partnerze współpracującym ze Szkołą** – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie szkoły na mocy odrębnych przepisów (np. pielęgniarka/higienistka, fotograf inne osoby);
- 7) **przedstawicielu ustawowym** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- 8) **opiekunie prawnym małoletniego** - należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- 9) **osobie najbliższej małoletniemu** - należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku - osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego;
- 10) **zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego, jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami

małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;

- 11) **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
- a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe/intencjonalne uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;
 - b) **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać, które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
 - c) **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
 - d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom; jest to jedna z form zaniedbania/zaniechania;
 - e) **zaniedbanie/zaniechanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych
 - f) i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
 - g) **przemoc domowa** - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;

- 12) **danych osobowych ucznia** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie;
- 13) **osobie stosującej przemoc domową/ rodzic krzywdzący** - należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
- 14) **świadku przemocy domowej** - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;
- 15) **osobie odpowiedzialnej za Internet** - należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły, sprawującą nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie;
- 16) **osobie odpowiedzialnej za wdrożenie i prawidłową realizację Standardów Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć Dyrektora Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie;
- 17) **zespole odpowiedzialnym za realizowanie oraz aktualizowanie Standardów Ochrony Małoletnich** - należy przez to rozumieć wszystkich pracowników Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia zatrudnionych w Niepublicznej Szkole Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie i zapoznanych z obowiązującymi standardami oraz grupę pracowników wyznaczonych przez Dyrektora Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia do aktualizacji Standardów;
- 18) **osobach interweniujących** - należy przez to rozumieć osoby przyjmujące zgłoszenie oraz pedagoga lub psychologa, a w sytuacji ich nieobecności, innego nauczyciela;
- 19) **zespole interweniującym** - należy przez to rozumieć zespół powołany przez Dyrektora szkoły w przypadku krzywdzenia małoletniego. W skład zespołu wchodzi: Dyrektor/Wicedyrektor, Pedagog/Pedagog specjalny, Psycholog, Wychowawca ucznia, w razie konieczności inny znaczący dla sprawy pracownik szkoły.

ROZDZIAŁ II ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

§ 2

1. Niepubliczna Szkoła Podstawowa Mała Finlandia w Krakowie posiada dokument: Standardy Ochrony Małoletnich.
2. W dokumencie Standardów przed krzywdzeniem zapisane są:
 - 1) procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny, pracowników szkoły oraz rówieśników;

- 2) zasady ochrony danych osobowych małoletniego, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o małoletnim oraz zasady ochrony wizerunku małoletniego, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania;
 - 3) zasady dostępu małoletniego do Internetu oraz ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami;
 - 4) zasady bezpiecznych relacji personel - małoletni, określające jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z małoletnim.
3. Cały personel szkoły zna treść Standardów Ochrony Małoletnich i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci m.in.:
- 1) uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
 - 2) uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
 - 3) uczeń żebrze - uczeń jest głodny;
 - 4) uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, okularów itp.;
 - 5) uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
 - 6) uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić, obrażenia są w różnej fazie gojenia;
 - 7) podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
 - 8) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - 9) uczeń boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
 - 10) uczeń wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - 11) uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.
 - 12) uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
 - 13) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
 - 14) uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
 - 15) uczeń używa środków psychoaktywnych;
 - 16) uczeń nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
 - 17) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
 - 18) uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
 - 19) uczeń ucieka z domu;
 - 20) u ucznia nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania;

21) uczeń mówi o przemocy.

4. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;
 - 2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia;
 - 3) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
 - 4) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
 - 5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
 - 6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - 7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
 - 9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - 10) wypowiada się niespójnie;
 - 11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
 - 12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
 - 13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
5. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
6. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
7. Rekrutacja pracowników szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu określonymi w niniejszym dokumencie.
8. Dokumentację sporządzoną w związku z każdą interwencją przechowuje się w szkole, w miejscu przechowywania dokumentacji dotyczącej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

ROZDZIAŁ III
MONITORING STOSOWANIA ORAZ ZASADY AKTUALIZACJI
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

§ 3

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem jest szkolny Rzecznik Praw Ucznia.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów i za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz zaproponowanie zmian w Standardach Ochrony Małoletnich.
3. Szczegółowy opis „Standardów Ochrony Małoletnich” stanowi *Załącznik nr 10* do niniejszych Standardów.

§ 4

4. Procedura aktualizowania Standardów Ochrony Małoletnich odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
 5. Dyrektor szkoły w każdym roku szkolnym zarządzeniem wyznacza osoby odpowiedzialne za standardy ochrony małoletnich spośród nauczycieli.
 6. Osoby wyznaczone przez dyrektora szkoły monitorują realizację Standardów, reagują na ich naruszenie oraz koordynują zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
 7. Osoby odpowiedzialne za realizację Standardów zobowiązane jest do przeprowadzania wśród pracowników Szkoły (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi *Załącznik nr 8* do niniejszych Standardów.
 8. Po przeprowadzonej ankiecie, osoby odpowiedzialne opracowują wypełnione ankiety oraz sporządzają z nich raport, który przedstawiają dyrektorowi szkoły.
 9. W ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w szkole.
-
7. Dokonując monitoringu Standardów, dyrektor szkoły może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród uczniów, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez szkołę. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 9* do niniejszych Standardów.
 8. Osoby odpowiedzialne za realizację Standardów mogą powołać zespół koordynujący, jeśli uznają, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji Standardów bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy Standardy Ochrony Małoletnich będą wymagały aktualizacji.
 9. W razie konieczności zespół opracowuje zmiany w obowiązujących Standardach i daje je do zatwierdzenia dyrektorowi szkoły.

10. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły, nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

ROZDZIAŁ IV
ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW DO SZKOŁY
§ 5

1. Standardem jest rekrutacja pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a dyrektor szkoły dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata.

2. Przed dopuszczeniem pracownika do kontaktu z małoletnim w celu prowadzenia w placówce działalności: związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub inną formą opieki Pracodawca jest zobowiązany wypełnić obowiązki opisane w punktach 3- 7.

3. Pracodawca uzyskuje informacje dotyczące:

1) wykształcenia;

2) kwalifikacji zawodowych;

3) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki;

4) obecności danych kandydata do pracy lub innej działalności w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;

5) Dyrektor Szkoły uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji;

6) Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny - nie wymaga zakładania konta;

7) Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego dyrektor drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób,

w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie

figuruje

w rejestrze.

4. Kandydat do pracy lub innej działalności jest zobowiązany przedłożyć pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające.

5. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów. Kandydat do pracy lub innej działalności jest zobowiązany złożyć pracodawcy oświadczenie jeżeli zamieszkiwał inne Państwa niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat i jednocześnie przedstawić pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw.

6. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: ***Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.***

10. Informacje, o których mowa powyżej, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika.

11. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi ***Załącznik nr 1*** do niniejszych Standardów.

12. W celu zapewnienia bezpieczeństwa procedury rekrutacji w Szkole kandydat ubiegający się o pracę obowiązany jest podać dane osobowe umożliwiające uzyskanie informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym lub Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw

przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

ROZDZIAŁ V

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU DZIECI

§ 6

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) pracownik Szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe ucznia są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych ucznia i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

2. Pracownicy szkoły uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę danych osobowych i wizerunku ucznia.

3. Ochrona wizerunku i danych osobowych dzieci, uczniów Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie dotyczy utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.

4. Ochrona dotyczy utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania zdjęć, filmów, nagrań audio, występów artystycznych uczniów.

5. Celem utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunku i danych osobowych może być:

- 1) docenianie i podkreślanie sukcesów dzieci w zawodach, konkursach, projektach lub innej działalności związanej ze szkołą;
- 2) dokumentowanie pracy uczniów i podejmowanych działań w szkole na zajęciach lekcyjnych lub pozalekcyjnych;
- 3) dokumentowanie wycieczek szkolnych lub wyjść grupowych organizowanych w ramach roku szkolnego;
- 4) tworzenie pamiątkowych kronik dla uczniów szkoły.

6. Szkoła może wykorzystywać wizerunek ucznia do celów opisanych w ust.5 tylko w przypadku, gdy rodzice (opiekunowie prawni) wyrażą pisemną zgodę.

7. Zgodę lub brak zgody na wykorzystanie wizerunku ucznia rodzice (opiekunowie prawni) wyrażają w momencie rozpoczęcia nauki dziecka w Niepublicznej Szkole Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie.

8. Zgoda (brak zgody) wyrażana jest na specjalnym formularzu umowy przekazywanym rodzicom (opiekunom prawnym) podczas podejmowania decyzji o zapisie dziecka do Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie.

9. W przypadku braku wyrażenia zgody dotyczącej wykorzystywania wizerunku dziecka, należy ustalić z rodzicami (opiekunami prawnymi) sposób w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować takiego ucznia. Wizerunek dziecka nie będzie wówczas rejestrowany, natomiast ważne jest by sposób dokonywania rejestracji pozostałej grupy nie był dla dziecka wykluczający.

10. Rodzice (opiekunowie prawni) ucznia mogą w każdym momencie zmienić decyzję co do zgody na wykorzystywanie wizerunku dziecka. Zmiana decyzji wymaga formy pisemnej i przekazywana jest wychowawcy ucznia.

11. Dzieci mają prawo odmówić każdorazowo udziału w rejestracji wizerunku bez podania przyczyny. Dziecko może też nie zgodzić się na publikację wizerunku.

12. Podczas publikacji zdjęć, filmów lub nagrań audio zawierających wizerunek dziecka Niepubliczna Szkoła Podstawowa Mała Finlandia w Krakowie:

- 1) unika podpisywania zdjęć, filmów lub nagrań audio imieniem i nazwiskiem (dopuszczalne są podpisy zawierające imię);
- 2) rezygnuje z publikowania jakichkolwiek informacji pozwalających zidentyfikować dziecko;
- 3) nie stosuje w opisach informacji wrażliwych, dotyczących stanu zdrowia, sytuacji materialnej czy sytuacji prawnej dziecka;
- 4) całkowicie eliminuje zdjęcia, filmy czy nagrania, które byłyby jakimś stopniu ośmieszające, ukazujące ucznia w niekorzystnym świetle lub w sytuacjach niekomfortowych.

13. Każde problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrektorowi szkoły.

14. Jeśli rejestracja wydarzenia szkolnego zostanie zlecona osobie zewnętrznej (np. wynajętemu fotografowi, kamerzyście, realizatorowi nagrań) należy zobowiązać tą osobę do przestrzegania zasad ochrony wizerunku danych osobowych zawartych w tym dokumencie. Osoba taka może rejestrować wydarzenia tylko w obecności pracownika Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała

Finlandia w Krakowie. Rodzice uczniów zostają poinformowani o tym, że rejestracji będzie dokonywała osoba z zewnątrz.

15. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców (opiekunów prawnych) dziecka nie jest wymagana.

16. W sytuacjach, w których rodzice (opiekunowie prawni) lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, należy poinformować na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć lub nagrań zawierających wizerunki dzieci wymaga zgody ich rodziców (opiekunów prawnych), a w przypadku osób dorosłych zgody tych osób.

17. Przedstawiciele mediów i inne osoby mogą rejestrować organizowane przez szkołę wydarzenie i opublikować zebrany materiał tylko za zgodą dyrektora szkoły. Osoby takie muszą podać swoje dane osobowe oraz ewentualnie nazwę instytucji (redakcji), której są przedstawicielem. Osoby te podpisują odpowiednią deklarację zawierającą cel dokonywanej rejestracji, sposób przetwarzania wizerunku dzieci oraz rodzaj i termin planowanej publikacji.

18. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia szkoły. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje dyrektor.

19. Dyrektor szkoły, podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, poleca pracownikowi sekretariatu przygotować wybrane pomieszczenie w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie szkoły uczniów.

20. Pracownikom szkoły nie wolno podawać żadnych danych związanych z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi) osobom postronnym w tym przedstawicielom mediów.

21. Pracownikom szkoły nie wolno umożliwiać utrwalania wizerunku dziecka pracownikom mediów i innym osobom postronnym na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica (opiekuna prawnego) dziecka oraz bez zgody dyrektora szkoły.

22. Pracownik szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

23. Materiały zebrane podczas rejestracji zdjęć, filmów i nagrań audio powinny być przechowywane i przekazywane z zachowaniem zasad bezpieczeństwa w sposób zgodny z prawem.

Stosowane są zasady:

1) nośniki zawierające pliki lub materiały analogowe są przechowywane tak, aby nie miały do nich dostępu osoby nieuprawnione;

- 2) pliki cyfrowe (zdjęcia, filmy, nagrania) są przechowywane lub przekazywane w folderach chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez szkołę,
- 3) pliki nie mogą być przesyłane drogą elektroniczną w sposób niezaszyfrowany;
- 4) nie można przechowywać zarejestrowanych plików na aparatach fotograficznych, kamerach, telefonach komórkowych, dyktafonach i tak dalej. Po rejestracji pliki należy od razu zabezpieczyć przed niepożądanym pozyskaniem.

§ 7

1. Pracownik Szkoły może wykorzystać informacje o uczniu w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości ucznia oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację ucznia.

ROZDZIAŁ VI ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU W SZKOLE

§ 8

1. Szkoła zapewnia pracownikom i uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Sieć szkolna jest monitorowana.
3. Sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich.
4. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez dyrektora. Do obowiązków tego pracownika należy:
 - 1) zabezpieczenie sieci internetowej przed niebezpiecznymi treściami poprzez zainstalowanie i aktualizację odpowiedniego oprogramowania na wszystkich urządzeniach elektronicznych będących na wyposażeniu szkoły;
 - 2) monitorowanie ruchu w sieci;
 - 3) sprawdzanie na bieżąco (minimum raz w miesiącu), czy pracownicy szkoły i uczniowie przestrzegają zasad bezpieczeństwa w sieci komputerowej oraz zasad dostępu do sieci;
 - 4) w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi szkoły, który aranżuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem;
 - 5) po konsultacji z dyrektorem szkoły przekazywanie informacji o poważnych nadużyciach do CERT Polska.

5. W przypadku dostępu do Internetu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.

6. W szkole prowadzona jest profilaktyka dotycząca bezpiecznego korzystania z Internetu:

1) wychowanie i edukacja medialna – nauczyciele przekazują uczniom informacje dotyczące właściwego posługiwania się technologią komunikacyjną i bezpieczeństwem w sieci. Prowadzone są działania profilaktyczne propagujące zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz informujące o zagrożeniach płynących z użytkowania różnych form komunikacji internetowej;

2) w ramach godzin wychowawczych przeprowadza się z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym);

3) szkoła prowadzi działania wychowawcze mające zapobiegać niewłaściwym zachowaniom w sieci. Do takich działań należy między innymi: integracja zespołów klasowych, budowanie właściwych relacji pomiędzy uczniami, promowanie właściwych norm współpracy w grupie, edukowanie uczniów w zakresie krytycznego postrzegania treści znajdujących się w mediach;

4) szkoła prowadzi działania pozwalające włączyć rodziców uczniów w pracę na rzecz zapobiegania cyberprzemocy i innym zagrożeniom w sieci. Szkoła informuje rodziców o realizowanej polityce w zakresie reagowania na cyberprzemoc i zagrożenia w sieci. Szkoła proponuje różne formy edukowania rodziców na temat cyberprzemocy i zagrożeń w sieci, w tym: warsztaty i szkolenia dla rodziców, informacje podczas spotkań wychowawców z rodzicami, przekazywanie i udostępnianie materiałów i publikacji dotyczących sposobów ochrony rodzicielskiej przed zagrożeniami w sieci.

7. Szkoła ma obowiązek zapewnienia materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

8. W szkole obowiązują zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń multimedialnych określone w Statucie Niepublicznej Szkoły Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie.

9. W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych lub innych urządzeń multimedialnych na terenie szkoły lub podczas wycieczek, nauczyciel winien zwrócić uczniowi uwagę i odnotować zaistniałą sytuację w formie informacji zwrotnej wpisanej do dziennika, widocznej dla rodzica. W przypadku powtarzających się zdarzeń przekazać odpowiednią informację pedagogowi szkolnemu celem zdiagnozowania problemu (podejrzenie uzależnienia) oraz ustalenia planu dalszego postępowania wychowawczego.

10. Szkoła podejmuje interwencje w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienia niebezpiecznych treści.

ROZDZIAŁ VII
PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CYBERPRZEMOCY I STALKINGU
ORAZ KONTAKTU Z TREŚCIAMI SZKODLIWYMI, NIEDOZWOLONYMI

§ 9

1. Cel uruchomienia procedury:

1) Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły w sytuacji ujawnienia cyberprzemocy poprzez: udzielenie wsparcia ofierze cyberprzemocy, zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia, wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

2. Osoby odpowiedzialne:

1) każdy pracownik szkoły, w tym dyrektor, wicedyrektor, pedagog, psycholog, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni. Szkoła ma współpracować z rodzicami uczniów (ofiary i sprawcy) oraz w razie potrzeby z instytucjami zewnętrznymi.

3. Definicja cyberprzemocy:

1) cyberprzemoc- przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (Internet oraz telefony komórkowe, komputery, laptopy, zegarki elektroniczne itp.). Podstawowe formy zjawiska to: nękanie, straszenie, poniżanie, dręczenie, prześladowanie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Etap 1. Rozpoznanie sytuacji

Rozpoznanie sytuacji wymaga nie tylko wskazania sprawcy i ofiary, ale również refleksji nad skalą konsekwencji zdarzenia, zarówno dla jego bezpośrednich uczestników, jak również świadków. Dobrze rozpoznana sytuacja umożliwia spojrzenie z szerszej perspektywy, a dzięki temu zrozumienie atmosfery panującej w szkole. Nauczyciele dowiadują się wówczas czy problem dotyczy jedynie grupy uczniów czy całej społeczności szkolnej. Zdobycie wiedzy na temat problemu może doprowadzić do zauważenia, jak bardzo skrzywdzona została ofiara cyberprzemocy.

Etap 2. Działanie zespołu nauczycieli

Powołanie zespołu nauczycieli odpowiedzialnego za podejmowanie działań interwencyjnych pozwala na opracowanie spójnej strategii. Zespół może się składać z wychowawcy, pedagoga/psychologa, nauczyciela informatyki, a także nauczycieli uczących.

I. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

1) wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane;

- 2) jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora/wicedyrektora;
- 3) pedagog szkolny, psycholog szkolny i dyrektor/wicedyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie;
- 4) do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków;
- 5) nauczyciel informatyki w procedurze interwencyjnej, o ile to możliwe, zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

II. Zabezpieczenie dowodów:

- 1) wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane;
- 2) należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil;
- 3) sposoby rejestracji dowodów cyberprzemocy:
 - a) telefon komórkowy (nie wolno kasować wiadomości, trzeba zapisywać zarówno te tekstowe jak też zdjęcia, nagrania z dyktafonu czy filmy);
 - b) komunikatory (w niektórych serwisach jest możliwość zapisywania rozmów w tzw. archiwach. Jeżeli nie ma takiej możliwości, można rozmowę skopiować do edytora tekstowego i wydrukować);
 - c) strona www. (można zapisać widok strony przez naciśnięcie klawisza PrintScreen, a następnie wykonać operację Wklej w dokumencie Word lub Paint);
 - d) e-mail (trzeba zapisać wiadomość i to nie tylko treść, ale całą wiadomość, ponieważ może to pomóc w ustaleniu pochodzenia wiadomości).

III. Identyfikacja sprawcy:

- 1) świadkowie – inni uczniowie mogą posiadać informacje na temat autora obraźliwych tekstów;
- 2) kontakt z dostawcą usługi internetowej - który to może zablokować konto agresora;
- 3) kontakt z operatorem sieci komórkowej w przypadku gdy numer jest zastrzeżony;
- 4) w przypadku gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących materiałów;
- 5) w przypadku gdy zostało złamane prawo, a tożsamość sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.

Etap 3. Wsparcie ofiary cyberprzemocy w szkole

Działania wobec ofiary cyberprzemocy (wsparcie psychiczne):

1) podczas rozmowy z uczniem - ofiarą cyberprzemocy:

- a) zapewnij go, że dobrze zrobił mówiąc Ci o tym, co się stało;
- b) powiedz, że widzisz i rozumiesz, że jest mu trudno ujawnić to, co go spotkało;

- c) powiedz mu, że nikt nie ma prawa tak się zachowywać wobec niego;
- d) Zapewnij go, że szkoła nie toleruje żadnej formy przemocy i że postarasz się mu pomóc uruchamiając odpowiednie procedury interwencyjne;
- e) bądź uważny na pozawerbalne przejawy uczuć dziecka - zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, smutek, poczucie winy;

2) porada; Poradź uczniowi, aby:

- a) nie utrzymywał kontaktu ze sprawcą, nie odpowiadał na maile, telefony, itp. ;
- b) nie kasował dowodów: e-maili, sms-ów, mms-ów, zdjęć, filmów i przedstawił je Tobie lub innej osobie dorosłej;
- c) zastanowił się nad zmianą swoich danych kontaktowych w komunikatorach, zmianą adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego, itp.;
- d) jeśli korzysta z komunikatora, to ustawił go tak, żeby nikt spoza listy kontaktów nie mógł się z nim kontaktować;

3) monitoring:

- a) monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy;
- b) poinformować rodziców dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy o problemie;
- c) przedstawić rodzicom kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi;
- d) jeśli to wskazane, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty (psychologa, pedagoga).

Etap 4. Interwencja wobec sprawców cyberprzemocy

I. w przypadku gdy sprawca jest nieznany:

- 1) bezzwłocznie należy przerwać akt cyberprzemocy (zawiadomienie administratora celem usunięcia materiału);
- 2) powiadomić policję.

II. sprawcą jest uczeń szkoły:

1) rozmowa z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu:

- a) cel rozmowy ustalenie okoliczności zajścia;
- b) sprawca otrzymuje jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
- c) omówienie z uczniem skutków jego postępowania i poinformowanie o konsekwencjach za postępowanie;
- d) sprawca powinien zostać zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
- e) określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy;

f) jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna;

g) nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy.

2) powiadomienie rodziców sprawcy o zachowaniu dziecka:

a) rodzice sprawcy zostają poinformowani o przebiegu zdarzenia i z decyzją w sprawie dalszego postępowania oraz podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka;

b) podpisanie kontraktu dla dziecka, określającego zobowiązania ucznia oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminów realizacji zadań zawartych w umowie.

3) podjęcie dalszych działań:

a) wyciszenie emocji;

b) ponowna integracja klasy;

c) włączenie uczniów w działania.

4) monitorowanie sytuacji:

5) podejmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę:

a) rozmiar i rangę szkody;

b) czas trwania prześladowania;

c) świadomość popełnianego czynu;

d) motywację sprawcy (należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prześladowanie);

e) rodzaj rozpowszechnianego materiału.

6) zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy cyberprzemocy:

a) obniżenie oceny zachowania;

b) kary statutowe;

c) w przypadku braku współpracy – skierowanie sprawy na policję.

Etap 5. Opieka nad świadkami cyberprzemocy w szkole

1) należy otoczyć opieką świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajścia;

2) ważne jest, by w wyniku interwencji nie narazić ich na zemstę i groźby ze strony sprawcy;

3) osoba, której uczeń zaufał, informując o jakimkolwiek akcie przemocy, a więc także cyberprzemocy, ma obowiązek postępować tak, by swoim zachowaniem i działaniem nie narazić świadka zgłaszającego problem;

4) objęcie świadków pomocą psychologiczno- pedagogiczną.

Etap 6. Dokumentacja

1) sporządzenie dokumentacji:

a) pedagog szkolny, psycholog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia;

- b) dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń;
- c) jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy) powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu;
- d) jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis, itp.);
- e) uzupełnienie dokumentu procedury interwencyjnej.

2) współpraca szkoły z policją i sądem rodzinnym:

Istnieją sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego, a mianowicie:

- a) jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji policję lub sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;
- b) gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem/psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z Ustawy o postępowaniu z nieletnimi;
- c) w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia policję należy wezwać natychmiast;
- d) spotkania przedstawiciela policji z uczniami na terenie szkoły – działania profilaktyczne.

ROZDZIAŁ VIII ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM, A PERSONELEM SZKOŁY

§ 10

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Szkoły z jego uczniami:
 - 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel szkoły jest działanie dla dobra ucznia i w jego interesie. Personel traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie;
 - 2) zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.
 - 3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **Załącznik nr 3** do niniejszych Standardów.

2. Pracownik szkoły zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.
3. Pracownik szkoły w kontakcie z uczniami:
 - 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do ucznia z szacunkiem;
 - 2) uważnie wysłuchuje uczniów i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
 - 3) nie zawstydzia ucznia, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
 - 4) nie podnosi głosu, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych przyjęta 20.11.1989r.
4. Decyzje dotyczące ucznia powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów.
5. Uczeń ma prawo do prywatności, odstępnie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a uczeń o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
6. W przypadku konieczności rozmowy z uczniem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (przepis nie dotyczy szczególnych pracowników szkoły, w tym pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa).
7. Pracownikowi szkoły nie wolno w obecności uczniów niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
8. Pracownikowi szkoły nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
9. Pracownik szkoły zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.
10. Pracownik szkoły nie może utrzymywać wizerunków uczniów w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun ucznia nie wyraził na to zgody.

§ 11

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniom, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
2. Wychowawcy oddziałów zobowiązani są do przedstawienia uczniom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w szkole i zapewnienia im, iż otrzymają odpowiednią pomoc.

3. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania dyrekcji (np. zauroczenie ucznia w pracowniku, bądź pracownika w uczniu).

§ 12

1. Każde przemocowe zachowanie wobec ucznia jest niedozwolone.
2. Nie można ucznia popychać, bić, szturchać, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać ucznia w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczeń potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem ucznia.
4. Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeżeli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń/ jego opiekun wyrazi zgodę;
 - 2) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
 - 3) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole.

§ 13

1. Kontakt poza godzinami pracy z uczniami jest co do zasady zabroniony.
2. Nie wolno zapraszać uczniów do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z uczniem lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie szkoły.
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z uczniem, opiekunem lub też nauczycielem poza godzinami pracy szkoły, dozwolone są środki:
 - 1) służbowy telefon;
 - 2) służbowy e-mail;
 - 3) służbowy komunikator;
 - 4) dziennik elektroniczny.

4. Jeśli pracownik musi spotkać się z uczniem poza godzinami pracy szkoły (lub jego opiekunem), wymagane jest poinformowanie o tym fakcie dyrekcję, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
5. W szkole stosowane są następujące standardy zachowań:
- 1) relacja z uczniami ma charakter profesjonalny;
 - 2) kontakty z uczniami, odbywają się w atmosferze przyjaźni, cierpliwości i szacunku;
 - 3) wyznaczenie są jasne granice w postępowaniu i oczekiwaniach wobec uczniów;
 - 4) egzekwowane są konsekwencje za ich nieprzestrzeganie;
 - 5) pracownicy reagują w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia;
 - 6) poziom komunikacji dostosowany jest do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego;
 - 7) zawsze uwzględniane są potrzeby ucznia oraz dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów;
 - 8) wszyscy uczniowie, bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd są traktowani w sposób równy;
 - 9) w Szkole tworzy się atmosferę życia szkolnego, które promuje tolerancję, ale także poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie;
 - 10) Personel placówki podnosi w sposób ciągły swoje kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka;
 - 11) utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

ROZDZIAŁ IX PROCEDURA INTERWENCJI W SYTUACJI KRZYWDZENIA DZIECKA W SZKOLE PRZEZ PRACOWNIKA JEDNOSTKI

§ 14

Każdy pracownik szkoły, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do dziecka, ma obowiązek interwencji.

Etap 1.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika jednostki, osoba interweniująca ma obowiązek zadbać o bezpieczeństwo dziecka, odseparować od podejrzanego o krzywdzenie, zaprowadzić ucznia do bezpiecznego, spokojnego miejsca (gabinet pedagoga) celem przeprowadzenia rozmowy.
2. Poprosić o wsparcie i obecność pedagoga lub psychologa. W sytuacji ich nieobecności, innego nauczyciela.

Etap 2.

1. Jedna z osób interweniujących kontaktuje się z rodzicami oraz informuje dyrekcję szkoły.

a) W przypadku skutecznego kontaktu z rodzicem wzywa go do niezwłocznego stawienia się w szkole.

b) W przypadku braku kontaktu działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm. 2)), zwanej dalej „osobą najbliższą”, lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, dyrekcja powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (Policja).

c) Osoby interweniujące uzupełniają Kartę Interwencji (*Załącznik nr 4*), którą podpisują wszyscy uczestnicy rozmowy, w tym koniecznie rodzice.

Etap 3.

1. Dyrektor powołuje zespół interweniujący, który przygotowuje propozycję objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

2. Plan pomocy dziecku musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

3. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.

Etap 4.

1. Dyrekcja szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie dziecka.

2. Odsuwa pracownika od bezpośredniej pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia zdarzenia.

3. Dyrektor przekazuje nauczycielowi krzywdzącemu listę instytucji pomocowych.

4. Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa powiadamia Policję. Podejmuje działania wynikające z właściwych przepisów zewnętrznych.

5. W przypadku, gdy doszło do naruszenia praw lub dobra dziecka, dyrektor szkoły ma 14 dni kalendarzowych na zawiadomienie o zdarzeniu rzecznika dyscyplinarnego. Termin ten liczy się od dnia powzięcia informacji o zdarzeniu.

6. Wszystkie czynności podejmowane przez dyrekcję są dokumentowane.

7. Kartę załącza się do akt osobowych małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, również do akt osobowych pracownika szkoły.

**ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI
PODEJRZENIA KRZYWDZENIA UCZNIA PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ LUB OPIEKUNA**

§ 15

1. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie, związane ze Szkołą tj. inni uczniowie, wolontariusze, organizacje i firmy współpracujące ze szkołą:
 - 1) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia **policji pod nr 112 lub 997**, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie ucznia oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego;
 - 2) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić dyrekcję, aby ta mogła zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą;
 - 3) jeśli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczniów np. krzyki, niestosowne komentarze zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie. Poinformowanie dyrekcji, aby mogła przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności zakończyć współpracę.
2. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę nieletnią:
 - 1) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej o czyn zabroniony. Jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w § 15 ust.1, pkt.1;

- 2) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.
3. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez jego opiekuna:
 - 1) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia. Informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, zobowiązany jest do powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), jednocześnie składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;
 - 2) jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo ucznia. Powinien powiadomić dyrekcję oraz porozmawiać z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego. Jeśli sytuacja ucznia się nie poprawi, zobowiązany jest powiadomić ośrodek pomocy społecznej.

§ 16

1. W każdym przypadku zauważenie krzywdzenia ucznia należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi *Załącznik nr 4*.
2. Kartę załącza się do akt osobowych małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, również do akt osobowych pracownika szkoły.

ROZDZIAŁ XI PROCEDURA REAGOWANIA W SYTUACJI AGRESJI LUB PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ

§ 17

1. Cel uruchomienia procedury:

- 1) Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły w sytuacji ujawnienia przemocy rówieśniczej poprzez: udzielenie wsparcia ofierze agresji lub przemocy rówieśniczej, zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia, wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

2. Osoby odpowiedzialne:

1) Każdy pracownik szkoły, w tym dyrektor/wicedyrektor, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni. Szkoła ma współpracować z rodzicami uczniów (ofiary i sprawcy) oraz w razie potrzeby z instytucjami zewnętrznymi.

3. Definicja przemocy rówieśniczej:

1) wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji. Sprawcą może być pojedyncza osoba lub grupa. Dręczenie charakteryzuje się tym, że jest działaniem:

- a) celowym i świadomym, skierowanym na zadawanie bólu lub wyrządzenie krzywdy ofierze;
- b) systematycznie powtarzającym się;
- c) zakładającym nierównowagę sił, ofiara jest słabsza od sprawcy.

4. Najczęstsze formy przemocy rówieśniczej:

1) Formy bezpośrednie:

- a) fizyczna (bicie, szarpanie, popychanie, niszczenie rzeczy, zabieranie i wymuszanie pieniędzy, plucie, kopanie, zmuszanie do wykonywania poniżających, ośmieszających czynności, w tym seksualnych);
- b) słowna (przezywanie, ubliżanie, wyśmiewanie, grożenie, prowokowanie poprzez np. robienie min lub wyrażanie różnych opinii).

2) Formy pośrednie:

- a) relacyjna (wykluczenie z grupy rówieśniczej, namawianie innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechnianie plotek);
- b) cyberprzemoc (nękanie, straszenie, ośmieszanie poprzez wysyłanie sms-ów, e-maili, wiadomości na czatach, umieszczanie lub rozpowszechnianie kompromitujących treści, zdjęć, filmów w Internecie).

Etap 1.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który zauważy, że uczeń dopuszcza się fizycznej lub psychicznej agresji/przemocy wobec innego ucznia, lub dowie się o tym z innego źródła, informuje o tym fakcie wychowawcę klasy, a także pedagoga szkolnego. Jeśli jest świadkiem takiego zachowania, niezwłocznie interweniuje, upomina ucznia będącego sprawcą agresji i zapewnia bezpieczeństwo uczestnikom zdarzenia. W razie potrzeby prosi o pomoc innego pracownika szkoły.

Etap 2.

W razie potrzeby pedagog szkolny rozmawia (pojedynczo) z osobą poszkodowaną, sprawcą przemocy oraz ze świadkami zdarzenia, zbierając od nich przydatne informacje oraz udzielając poszkodowanym

i świadkom psychicznego wsparcia w związku z przemocą, której doświadczyli. Informacje te przekazuje wychowawcy ucznia, który dopuścił się przemocy, a także wychowawcy ucznia poszkodowanego oraz świadków. Zarówno wychowawcy, jak i pedagog wykorzystują te informacje do udzielenia adekwatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim uczniom uczestniczącym w zdarzeniu oraz przekazują je dalej wyłącznie uprawnionym osobom (zasada poufności). Nie konfrontujemy sprawcy z ofiarą.

Etap 3.

1. Jeśli jest to pierwszy ujawniony incydent związany z agresją/przemocą ze strony danego ucznia i incydent nie był drastyczny, wychowawca:

- 1) udziela uczniowi upomnienia i wpisuje je do dziennika klasowego;
- 2) informuje ucznia o kolejnych krokach, jakie zamierza podjąć w jego sprawie, oraz o dalszych konsekwencjach, jakie mu grożą w razie powtarzania agresywnych zachowań;
- 3) przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę interwencyjną na temat przemocy rówieśniczej, starając się jednocześnie ocenić przyczyny zachowania ucznia i rozmiary problemu, a także zobowiązuje ucznia do poprawy zachowania i wspólnie z nim szuka sposobu zadośćuczynienia poszkodowanemu uczniowi, po czym nadzoruje realizację ustalonego zadośćuczynienia przez ucznia;
- 4) w razie potrzeby informuje rodziców/opiekunów ucznia o incydencie oraz uzyskuje od nich przydatne informacje na temat sytuacji i zachowania ucznia poza szkołą.

Etap 4.

1. Jeśli uczeń ponownie dopuszcza się agresji/przemocy, wychowawca:

- 1) postępuje jak w etapie 3;
- 2) informuje o sytuacji pedagoga szkolnego, który przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę interwencyjną na temat przemocy rówieśniczej;
- 3) informuje rodziców/opiekunów ucznia o incydencie i wzywa ich do szkoły na rozmowę;
- 4) podczas rozmowy wspólnie z rodzicami/opiekunami ucznia rozważa możliwe przyczyny agresywnego zachowania ucznia, uzyskuje od nich przydatne informacje na temat sytuacji i zachowania ucznia poza szkołą oraz informuje ich o konsekwencjach, jakie grożą uczniowi w razie ponawiania agresywnych zachowań;
- 4) wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane regulaminie/statucie szkoły.

Etap 5.

1. W razie wystąpienia dalszych agresywnych zachowań ucznia wychowawca:

- 1) postępuje jak w etapie 3;
- 2) pisemnie informuje o sytuacji pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły;

- 3) telefonicznie lub pisemnie informuje rodziców/opiekunów ucznia o incydencie i wzywa ich do szkoły na rozmowę wraz z dzieckiem;
- 4) podczas rozmowy wspólnie z uczniem, jego rodzicami/opiekunami oraz pedagogiem rozważa możliwe przyczyny agresywnych zachowań ucznia, zobowiązuje go do właściwego zachowania oraz informuje o konsekwencjach, jakie mu grożą w razie ponawiania agresywnych zachowań;
- 5) wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane w regulaminie/statucie szkoły

Etap 5a.

1. Uczeń otrzymuje pisemne upomnienie dyrektora szkoły.

Etap 5b.

1. Jeśli wychowawca stwierdzi taką potrzebę, on sam lub pedagog/ psycholog przeprowadza w klasie profilaktyczną lekcję wychowawczą poświęconą przemocy rówieśniczej i/lub uczeń podejmuje pracę

z pedagogiem/ psychologiem szkolnym mającą na celu poprawę jego zachowania.

Etap 6.

1. Jeśli uczeń nadal dopuszcza się agresywnych zachowań bądź też jego zachowanie (nawet jeśli ujawniono je po raz pierwszy) miało drastyczny charakter, wychowawca:

- 1) postępuje jak w kroku 3;
- 2) pisemnie informuje o sytuacji pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły;
- 3) telefonicznie oraz pisemnie (listem poleconym) informuje rodziców/opiekunów ucznia o sytuacji, udziela im upomnienia i wzywa ich wraz z dzieckiem do szkoły na rozmowę z udziałem pedagoga szkolnego (a w razie potrzeby także dyrektora szkoły);
- 4) podczas rozmowy rozważane są przyczyny agresywnych zachowań ucznia oraz możliwości udzielenia mu pomocy (w tym skierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej). Następnie między uczniem, wychowawcą a rodzicami/opiekunami, w obecności pedagoga szkolnego (a w razie potrzeby także dyrektora szkoły), spisywany jest kontrakt zobowiązujący ucznia do podporządkowania się zapisom kontraktu, a jego rodziców/opiekunów – do szczególnego nadzoru nad dzieckiem i współpracy ze szkołą, a także określający formy długofalowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jakiej szkoła udzieli uczniowi. Ponadto wychowawca informuje ucznia oraz jego rodziców/opiekunów o konsekwencjach, jakie mu grożą w razie dalszych agresywnych zachowań,

5) wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane w regulaminie szkoły, powiadamia o agresywnym zachowaniu ucznia kuratora sądowego – jeśli uczeń pozostaje pod nadzorem kuratora.

Etap 6a.

1. Uczeń otrzymuje pisemną naganę dyrektora szkoły. Jeśli stan poszkodowanego ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, pracownik szkoły niezwłocznie wzywa lekarza lub pogotowie, o czym powiadamia dyrektora szkoły. O zaistniałej sytuacji wychowawca informuje telefonicznie rodziców/opiekunów ucznia i prosi ich o przybycie do szkoły. Uczniowi należy udzielić też wsparcia emocjonalnego.

2. Jeśli zachowanie ucznia miało charakter czynu zabronionego, pracownik szkoły będący jego świadkiem lub posiadający na jego temat wiarygodne informacje z innego źródła informuje dyrektora, który zawiadamia policję. Jeśli konieczna jest niezwłoczna interwencja policji, pracownik wzywa policję, o czym powiadamia dyrektora szkoły. O zaistniałej sytuacji wychowawca informuje telefonicznie rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.

3. W każdym przypadku należy uzupełnić Kartę Interwencji (*Załącznik nr 4*).

ROZDZIAŁ XII

PROCEDURA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA PRZEMOCY DOMOWEJ - PROCEDURA OKREŚLAJĄCA ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY”

§ 18

1. Cel uruchomienia procedury:

1) Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły w sytuacji ujawnienia przemocy domowej poprzez: udzielenie wsparcia ofierze przemocy domowej, zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia, wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

2. Osoby odpowiedzialne:

1) Każdy pracownik szkoły, w tym dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni. Szkoła ma współpracować z rodzicami uczniów (ofiary i sprawcy) oraz w razie potrzeby z instytucjami zewnętrznymi.

3. Definicja przemocy domowej:

1) Przemoc w rodzinie według Kodeksu Karnego jest definiowana jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

2) Od 28.09.2023 obowiązują przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870). Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na szkołę określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy domowej.

4. Typy przemocy w rodzinie:

1) przemoc fizyczna

Przemoc fizyczną można podejrzewać u ucznia, który ma ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.

2) przemoc emocjonalna

Doświadczanie przemocy emocjonalnej przejawiać może się przez moczenie, nadmierną potliwość, częste uskarżanie się na ból głowy lub brzucha, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym, trudności w nawiązywaniu kontaktu, niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne i autodestrukcyjne (samookaleczenia, myśli samobójcze itp.), agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych osób, zastraszenie, unikanie rozmów itd.

3) zaniedbywanie

Uczeń doświadczający zaniedbania może mieć brudny lub nieodpowiedni do pory roku strój, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzystać z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby, mieć dużą liczbę nieobecności (w tym nieusprawiedliwionych) i spóźnień na pierwsze lekcje, nie posiadać podstawowych przyborów szkolnych, unikać wyjść i wycieczek szkolnych itd.

4) wykorzystywanie seksualne

Wykorzystywanie seksualne można podejrzewać u ucznia, u którego obserwuje się depresję, próby samobójcze, zaburzenia w przeżywaniu własnej seksualności, unikanie bliskości fizycznej, uzależnienia, trudności w budowaniu relacji, przekraczanie intymnych granic innych osób czy zaburzenia jedzenia.

5) małoletni świadkiem przemocy

5. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego ucznia i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.

6. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Etap 1.

1) w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna, osoba interweniująca ma obowiązek zadbać o bezpieczeństwo dziecka, odseparować od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie. Zaprowadzić ucznia do bezpiecznego, spokojnego miejsca (gabinet pedagoga) celem przeprowadzenia rozmowy;

2) poprosić o wsparcie i obecność pedagoga lub psychologa. W sytuacji ich nieobecności, innego nauczyciela.

Etap 2.

1) jedna z osób interweniujących kontaktuje się z rodzicem niekrzywdzącym oraz informuje dyrekcję szkoły:

a) w przypadku skutecznego kontaktu z rodzicem wzywa go do niezwłocznego stawienia się w szkole;

b) w przypadku braku kontaktu lub gdy jest podejrzenie że sprawcami przemocy są obydwój rodzice – działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm. 2)), zwanej dalej „osobą najbliższą”, lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, Dyrekcja powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (Policja).

Etap 3.

1) osoba wszczynająca procedurę dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, a także, w miarę możliwości, z osobą stosującą przemoc;

2) wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia *Załącznika nr 5 „Niebieska Karta – A”* w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej;

3) działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.

4) w *Załączniku nr 5 „Niebieska Karta – A”* wskazuje się wszystkie osoby doznające przemocy domowej i wszystkie osoby stosujące przemoc domową;

5) osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się informacje w prostym, przejrzystym i przystępnym dla niej języku, z uwzględnieniem stanu i okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycie rozumianym - uwzględniając warunki, czynniki i potrzeby, w tym dotyczące osób niepełnosprawnych;

6) jeżeli osoba objęta procedurą „Niebieskie Karty” nie włada językiem polskim w mowie i piśmie lub jest osobą głuchą lub niemą lub występują okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycie rozumianym, osoby interweniujące kontaktują się z placówką MOPS – u właściwą dla miejsca zamieszkania osoby objętej procedurą;

7) w trakcie rozmowy z osobą stosującą przemoc domową informuje się ją w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz wskazuje na konieczność

zmiany sposobu postępowania, a także przedstawia procedurę Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Niepublicznej Szkole Podstawowej Mała Finlandia.

Etap 4.

- 1) po wypełnieniu *Załącznika nr 5 „Niebieska Karta – A”* przekazuje się **Załącznik nr 6 „Niebieska Karta – B”** rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach, gdy oboje są krzywdzającymi, osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego;
- 2) *Załącznika nr 6 „Niebieska Karta – B”* nie przekazuje się osobie stosującej przemoc domową;
- 3) Przedstawienie rodzicowi/rodzicom dziecka dopuszczających się przemocy względem dziecka: **“Planu działań naprawczych wobec rodziców”**:

- **Zobowiązanie rodziców do współpracy ze szkołą** – obowiązek regularnych spotkań kontrolnych w szkole z pedagogiem lub psychologiem szkolnym (monitorowanie postępów).
- **Udział w konsultacjach wychowawczych** (np. z psychologiem szkolnym lub poradnią psychologiczno-pedagogiczną).
- **Skierowanie do programów wspierających rodzicielstwo** – przedstawienie listy dostępnych placówek pomocowych oraz warsztatów „Szkoła dla Rodziców”, zajęć z konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.

Wyznaczenie terminu w którym rodzic zobowiązany jest przesłać mailowo do pedagoga szkolnego informacji na temat: wybranej przez siebie placówki wspierającej oraz terminu rozpoczęcia zajęć wspierających, a po zakończeniu cyklu spotkań, poinformowanie o ich zrealizowaniu i zakończeniu.

- **W przypadku trudności emocjonalnych/uzależnień** – zalecenie podjęcia terapii indywidualnej lub rodzinnej.

Wyznaczenie terminu w którym rodzic zobowiązany jest przesłać mailowo do pedagoga szkolnego informacji na temat: wybranej przez siebie placówki wspierającej oraz terminu rozpoczęcia zajęć wspierających.

Etap 5.

- 1) wypełniony **Załącznik nr 5 „Niebieska Karta – A”** niezwłocznie, nie później niż terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, zlokalizowanego przy placówce MOPS – u właściwej dla miejsca zamieszkania osoby objętej procedurą;
- 2) kopię wypełnionego **Załącznika nr 5 „Niebieska Karta – A”** pozostawia się u wszczynającego procedurę.

Etap 6.

- 1) jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, osoby interweniujące informują dyrekcję szkoły.
- 2) dyrekcja szkoły składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa na policję, do prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Etap 7.

- 1) dyrektor powołuje zespół interweniujący, który przygotowuje propozycję objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
- 2) monitoring i ewaluacja:
 - bieżący kontakt szkoły z instytucjami nadzorującymi rodzinę,
 - okresowe spotkania zespołu: wychowawca dziecka, pedagog szkolny, psycholog szkolny w celu oceny, czy rodzice faktycznie wdrażają działania naprawcze.

ROZDZIAŁ XIII

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA UCZNIA PO UJAWNIENIU KRZYWDY

§ 19

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji, dyrekcja tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego ucznia.
2. W skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca oddziału, psycholog szkolny, pedagog szkolny.
3. Grupa może poszerzyć się do większej liczby specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
4. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc uczniowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
5. Grupa wsparcia tworzy IPD (Indywidualny Plan Działania), który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach ucznia.

6. IPD zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/opiekunami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
7. Wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do IPD, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia ucznia (np. o planowanym samobójstwie).

ROZDZIAŁ XIV ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZNIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 20

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem szkoły ogólnodostępnym dla personelu szkoły, uczniów oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej szkoły, dostępny w sekretariacie szkoły oraz pokoju nauczycielskim.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami w danym roku szkolnym.
4. Nauczyciel daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Oświadczenie stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.
5. Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

ROZDZIAŁ XV ZAPISY KOŃCOWE

§ 21

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego/e – maila.
3. Dokumentacja funkcjonująca w Niepublicznej Szkole Podstawowej Mała Finlandia w Krakowie współtworząca politykę ochrony :
 - 1) Statut Szkoły;
 - 2) Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Mała Finlandia

Niepubliczna Szkoła Podstawowa